

Z kroniki naukowej

ZJAZD REGIONALNY POLSKIEGO TOWARZYSTWA GEOGRAFICZNEGO W SZCZECINIE

W dniach od 23 do 25 czerwca 1959 r. odbył się w Szczecinie Zjazd Regionalny Polskiego Towarzystwa Geograficznego. Był to właściwie pierwszy Zjazd PTG w tym mieście, gdyż w 1947 r., w ramach toruńskiego Zjazdu, tylko część obrad odbyła się w Szczecinie.

Szczecińskim Oddziałem PTG zainteresowały się od samego początku organizowania Zjazdu żywo i życzliwie władze wojewódzkie i miejskie oraz Towarzystwo Rozwoju Ziemi Zachodnich.

W szczecińskim Zjeździe wzięło udział ponad 120 osób: delegaci ze wszystkich Oddziałów PTG, zaproszeni goście z pokrewnych towarzystw naukowych, geologicznego i gleboznawczego, z PIHM oraz delegacja Sztabu Generalnego w składzie 9 osób.

Obrady otworzył przewodniczący Szczecińskiego Oddziału PTG doc. dr J. Mikołajski, podkreślając wagę tego, że Zjazd odbywa się w Szczecinie i jest przeglądem dorobku polskich geografów w zakresie badań nad Pomorzem Zachodnim. Następnie uczestników Zjazdu powitali przedstawiciele władz wojewódzkich i miejskich oraz przedstawiciele zaproszonych towarzystw naukowych.

Obrady odbywały się w salach Prezydium MRN. Tematyka Zjazdu poświęcona była Pomorzu Zachodniemu, w szczególności ziemi szczecińskiej. Referaty zgłosili członkowie Oddziałów PTG z Poznania, Gdańska, Torunia i Szczecina oraz pracownicy PIHM z Warszawy i Gdyni.

Fakt, iż referaty zgłosiły ośrodki naukowe z całego kraju, świadczy o zainteresowaniu problematyką geograficzną ziemi szczecińskiej. Szczeciński ośrodek geograficzny, który jest jeszcze zbyt słaby, by mógł wszechstronnie opracowywać swój region, przyjął to zainteresowanie z wielką radością, z myślą, że kontakty naukowe nawiązane na Zjeździe będą się rozwijać z pożytkiem dla dalszych prac badawczych.

O praktycznej przydatności opracowań naukowych przedstawionych na Zjeździe szczecińskim świadczy to, że Wojewódzka Komisja Planowania Gospodarczego w Szczecinie zwróciła się do kilku referentów z prośbą o przysłanie całkowitych tekstów wykładów w celu ich wykorzystania.

Porządek obrad był następujący: 23 VI — posiedzenie plenarne, 24 VI — obrady w sekcjach, 25 VI — wycieczka do Świnoujścia.

Na posiedzeniu plenarnym w pierwszym dniu obrad wygłoszono 4 referaty. Prof. dr B. Krygowski (Poznań) opowiedział zasadnicze rysy morfologii Pomorza Zachodniego. Tematem referatu dr M. Czekańskiej (Poznań) były dotychczasowe badania Zalewu Szczecińskiego, ze szczególnym uwzględnieniem powojennych prac polskich. Doc. dr K. Łomniewski (Gdańsk) mówił o klimacie, zasoleniu, falowaniu i innych problemach hydrograficznych południowego Bałtyku. Doc. dr J. Mikołajski w referacie pt. „Szczecin — miasto i port” dał charakterystykę geograficznego i topograficznego położenia miasta oraz portu Szczecina, jego zaplecza i przedpola gospodarczego, a zarazem przedstawił walkę portu szczecińskiego o tranzyt z innymi portami, głównie z Hamburgiem.

Po południu uczestnicy Zjazdu wzięli udział w wycieczce po porcie i Jeziorze Dąbskim.

W drugim dniu przed południem odbywały się obrady w dwu sekcjach: geografii fizycznej i geografii gospodarczej.

W sekcji geografii fizycznej referaty poświęcone były następującym zagadnieniom: morfologia północno-wschodniej części Pomorza Szczecińskiego (mgr A. Karczewski, Poznań), niziny nadbałtyckie w podziale regionalnym Polski (dr B. Augustowski, Gdańsk), badania nad wydhami Basenu Szczecińskiego (mgr W. Stankowski, Poznań), badania moreny czołowej Wolina (mgr S. Zynda, Poznań), udział wód rzecznych w stosunkach hydrologicznych Zalewu Szczecińskiego (mgr inż. Z. Mikulski, PIHM, Warszawa), wyniki badań hydrologicznych Zalewu Szczecińskiego (mgr K. Wypych, Zakład Oceanografii PIHM, Gdynia) i Bałtyku południowego (inż. B. Wojnicz, Zakład Oceanografii PIHM, Gdynia), zjawiska lodowe na polskich brzegach Bałtyku (dr Czeakańska, Poznań i mgr J. Bączyk, Gdańsk), próby wykrywania szlaków gradowych na terenie Pojezierza Pomorskiego (mgr C. Koźmiński, Szczecin).

W sekcji geografii gospodarczej wygłoszono trzy referaty: doc. dr J. Moniak (Gdańsk) omówił klimatyczne i oceanograficzne warunki transportowe Morza Bałtyckiego, dr K. Prawdzic (Szczecin) przedstawił próbę rejonizacji klimatycznej województwa szczecińskiego dla potrzeb rolnictwa, mgr H. Jastrzębski (Szczecin) mówił o miastach ziemi szczecińskiej i ich specyfice. Dla geografów ekonomicznych zorganizowano wycieczkę do stoczni szczecińskiej.

Po południu uczestnicy Zjazdu zwiedzali autokarami Szczecin i jego najbliższe okolice.

W trzecim dniu Zjazdu odbyła się wycieczka statkiem do Świnoujścia. Objasnień dotyczących hydrografii Zalewu Szczecińskiego udzielała dr M. Czeakańska.

Bronisław Dzedziul